

Körmös

Nézem a médiát.. Kevesedmagammal bizonyára – hiszen éjfél elmúlt már, de hát tudomásul veszem, hogy közoktatási műsorra ilyenkor jut műsoridő. A képernyőn előttem a műsorvezető, s őt közismert közoktatás-politikai személyiség. Szerepeltek ők már együtt is, külön-külön is a televízióban, a több éve sugárzott „pedagógiai szappanoperában”, a NAT-vitában. Talán még emlékszem is több fontos mondataikra. Igen, volt már, hogy A. mondott ellent B.-nek, C. mellette nyilatkozott, D. rákontrázott. Sőt, világosan emlékszem arra is, hogy olykor B. mondta ugyanazokat az érveket, amelyeket most C. védelmez, s D. akkor is kontrázott. Több mint öt éve már, hogy alapvetően ugyanazok az érvek, tervek keringenek a kerekasztal körül. A politikai szereposztás sajátos dramaturgiája diktálja csupán, hogy mikor ki érvel mellette, s ki keres ellenérveket. Olykor saját érveivel szemben is. Milyen bölcsek lennének, s milyen bölcsek lennénk mi is, ha a szereplő személyek megengednék maguknak, hogy a politikai játszmától függetlenül vállalnák a gondolat folyamatosságát, korábbi érveikhez maguk keresnék saját ellenérveiket.

A politikai játszmák? Bizonyára ez is belejátszik a viták drámaiságába. Úgy láttam mégis ezen az éjszakán, hogy ezenkívül a média dramaturgiai szabályrendszere is.

Emlékezzünk vissza: a vitavezető trónolt a képernyő közepén, tőle jobbra és balra az „igazak” és a „hamisak”; a dramaturgiának megfelelni vágyó díszlettervező még neonfényes lövészárkot is ásatott a beszélgetőpartnerek közé.

Ha lett volna „átjárás” a gondolatok között – bizonyára volt is –, az is lehetetlenné, egymással szembefordított fegyverré vált volna ebben a dramaturgiában. A postás megharapta a kutyát: „ezek” megint jól összeveszekedtek.

Jó volt a műsor. Még ha éjjel egy órakor is.

Ferenczi László